

DE MOOISTE VROUW VAN DE WERELD

Eerder verscheen van Jonah Falke

Bontebrug

Jonah Falke

*De mooiste vrouw
van de wereld*

Roman

LEBOWSKI PUBLISHERS
AMSTERDAM 2019

© Jonah Falke, 2019
© Lebowski Publishers, Amsterdam 2019
Omslagontwerp: Dog and Pony, Amsterdam
Auteursfoto: Jan Willem Kaldenbach
Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 4928 4
ISBN 978 90 488 4929 1 (ebook)
NUR 301

www.jonahfalke.nl
www.lebowskipublishers.nl
www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

Lebowski Publishers is een imprint van Overamstel uitgevers bv
Meld je aan voor de nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van de nieuwste boeken van Lebowski Publishers via www.lebowskipublishers.nl/nieuwsbrief

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

‘Het gevoel van geborgenheid terwijl je tegelijkertijd verloren bent
houdt me hier voor altijd vast.’

Joseph Roth in de *Frankfurter Zeitung* van 14 april 1926

EEN

‘Ik heb de mooiste vrouw van de wereld! Wie wil haar zien?’ schreeuwde een man in de bar van de Neue Liebe. Een paar gasten keken ongeïnteresseerd op. Hij begon in zijn handen te klappen en zong door de achtergrondmuziek heen. ‘*Lumea buna ma iubeste, Lumea buna ma iubeste.*’ Het lied klonk Slavisch, al zag hij er Turks uit.

Een Duitser aan de bar riep hem toe: ‘Wat doe je hier dan, oude gek?’ En een andere: ‘Je eigen vrouw kost je klauwen vol geld.’ De mannen lachten.

Hij sloeg zijn handen om de schouders van de twee Duitsers en zong nu in het Nederlands: ‘*Ze is zo klein klein klein als een zwijntje. Ze is zo fijn fijn fijn als een os.*’

‘Dat rijmt niet,’ zei ik.

Zijn ogen schoten mijn kant uit. Ik knikte. De man gaf me een knipoog, liet de Duitsers los en danste verder in zijn eentje. Hij zwaaide met zijn armen alsof hij vliegen verjoeg.

Ik nam een slok van mijn lauwe Vanilla Sunrise. Het was rustig in de bar. Net als de bezoekers die er zaten, had het interieur zijn beste tijd gehad. Alle barkrukken waren gebutst, alsof er ooit mee geknikkerd was. Maar het rook er wel altijd fris, naar chloor.

De zingende man droeg een pak en had een gouden kettinkje om zijn nek. In het pak zaten vlekken, het kettinkje plakte aan

zijn bezwete borstkas. Voor een zwerver leek hij me te goed gekleed, voor een zakenman te armoedig.

Het meisje met wie ik vanavond vrijde had een litteken van een keizersnede op haar buik en was slecht geschoren. Het deed me aan mijn vriendin Lotte denken. Zij had soms dezelfde rode uitslag van het scheren met een bot mesje. Het litteken van het meisje herinnerde me er bij elke stoot aan dat Lotte moeder wilde worden.

Doorgaans dacht ik alleen af en toe aan Lotte, zoals ik ook weleens aan een meisje van hier dacht als ik met haar vrijde. De schaamte en het schuldgevoel daarover doemden altijd pas op ná het klaarkomen. Vlak ervoor bestond er geen schuld, alleen blinde lust. Maar vanavond niet. Het klaarkomen was een logisch gevolg en geen bevredigende climax.

De man kwam naast mijn barkruk dansen en zei: 'Jij, jij wilt mijn vrouw wel zien, hè?'

Ik keek het barmeisje aan, ze sloeg haar armen over elkaar en zuchtte. De meisjes die in de Neue Liebe werkten hadden veel achter zich moeten laten. De meesten kwamen uit Polen of Roemenië.

De man gleed soepel op het leer van de barkruk naast me en zei: 'Wil jij met mijn vrouw naar bed? *Ze slaapt, ze slaapt als een os.* Misschien kun jij haar nog wel aan de gang krijgen.'

Hij lachte, ik lachte. Ver in zijn mond blonken een paar gouden kronen. Ze fonkelden in het licht van de discobal boven zijn hoofd, die sloom draaide.

Hij vroeg of ik wat wilde drinken en daarna vroeg hij mijn naam. Als de drankjes bij de prijs zitten inbegrepen worden de mensen gul. Zonder mijn antwoord af te wachten bestelde hij twee borreltjes.

'Jonah.'

‘Jó-Náh? Is dat Chinees?’

Ik vroeg naar de mooiste vrouw van de wereld.

‘Die zit al jaren thuis ziek en blind te wezen.’

Het interesseerde hem volgens mij niet echt. Met veel meer genoegen zei hij: ‘Mijn lul ruikt nog naar een ander. Maar dat merkt ze niet, dat heb ik haar zelf moeten vertellen.’ Hij lachte er onbeschoft hard bij.

Deze man rook wellicht naar dezelfde vrouw als ik. Het schiep een band die ik niet meteen had voorzien.

Aan wat voor ziekte zijn vrouw leed, vertelde hij niet. Wel zei hij: ‘Je zult haar mogen, ze is aardig, eigenlijk veel te aardig voor alles en iedereen.’

‘Ben je je eigen vrouw aan het verkopen?’ vroeg ik.

‘Alles is te koop, zieke vrouwen zeker.’

‘Werk je hier?’

‘Werken is voor de domme mensen.’

Ik knikte en zei: ‘Je bent dus gewoon klant.’

‘Ben jij een zoon van je moeder? Tuurlijk ben ik een klant.’

Hij reikte me glimlachend zijn hand en stelde zich voor als Hugo. Een Duitser een paar barkrukken verder zei: ‘Hugo, de oude zigeuner die trekzak speelt.’

‘Sterf jij!’ riep hij. ‘Ik ben de bandleider van Alexandru’s Gypsy Wedding Band. Speel jij, Johan, wat speel jij? Ik speel accordeon.’

Ik zei dat ik wel van muziek hield maar zelf geen instrument bespeelde.

‘Zing dan met mij!’

‘Ik kan niet zingen.’

‘Zingen, klootzak!’

Hij zette een onverstaanbaar nummer in. Het meisje achter de bar snauwde wat naar hem in een taal die ik niet sprak. In één, twee halen dronk ik mijn borreltje leeg. Daarna stond ik op.

Hugo pakte mijn arm vast en zei: ‘Nee, niet weggaan nu, dat kan echt niet.’

‘Mijn trein komt zo.’

‘Waar woon je?’

Ik vertelde het hem. Hij moest ook die kant uit en zou me brengen. Ik had niks te zeggen. Hugo zei tegen het barmeisje dat ze nog twee borreltjes in moest schenken. Zijn manier van doen was dwingend, maar ik hoefde eigenlijk nergens heen. Het was nacht. Lotte sliep. En de trein naar huis kwam pas over een half uur. Ik ging weer zitten. Er werden twee nieuwe glaasjes neergezet. Hugo hield er een in de lucht en sloeg hem achterover. Ik nam een slok en bevoelde mijn broekzak, of ik mijn portemonnee nog had. Met een glimlach keek ik naar Hugo en af en toe op de klok.

‘Ga je zo nog een keer?’ vroeg Hugo even later met grote ogen. ‘Ik kan wel weer.’ Hij stak het puntje van zijn tong uit.

Ik schudde van niet en zei: ‘Ik ga altijd maar één keer.’

‘Ben je een boekhouder of zo? Alles is hier onbeperkt, hè?’ Hij keek me fronsend aan, pakte mijn arm en zei bedeesd alsof hij het over een paspoort had: ‘Je hebt je libido toch wel bij je, jongeman?’

Voordat ik iets kon tegensputteren zei hij: ‘Je kijkt moeilijk, wacht er soms een vrouwtje op je thuis?’

Lotte zou een man kunnen wurgen als hij haar een vrouwtje noemde.

Ik nam een slokje van de borrel, zette het glas hard maar nauwkeurig op de bar en zei: ‘Mijn vriendin is op een punt in haar leven beland dat ze kinde...’

‘Beste Johan, je lult slap. Iedereen is áltijd op een punt in zijn leven. En kinderen, kinderen zijn er al genoeg. Duidelijk?’

Toen de muziek uitging en de tl-verlichting aan, verlieten Hugo en ik de Neue Liebe. Treinen reden er niet meer. We hadden veel gesproken, misschien had ik hem te veel verteld. Buiten was het pikdonker en de wind was aangenaam zacht. Rondom de Neue Liebe leek het altijd duister. Om de loods stonden coniferen die geen licht doorlieten. Parkeren kon hier achterom, ongezien.

De twee Duitsers die aan de bar hadden gezeten liepen met ons op naar buiten. Tollend van de drank keken ze om zich heen. De een maakte zijn broek los, strompelde naar de heg en begon te plassen. De andere lispelde: *‘Mutti, wo bin ich?’* De plassende man begon te lachen. Zijn straal schudde ervan.

Hugo wees op een oude witte Mercedes en zei: ‘Dit is mijn wagen.’ Ik nam plaats op de bijrijdersstoel. Op het moment dat hij de auto zou moeten starten deed hij niks; alsof hij zich voor de geest probeerde te halen hoe je moet rijden. Stom keek hij me aan. Hugo was zichtbaar dronken. Ik deed mijn autogordel om.

‘Heb je een hond?’ vroeg ik om de stilte te doorbreken.

‘Klets niet!’ zei hij scherp.

‘Sorry, maar het ruikt nogal.’

‘Het is een tweedehandsje.’

Hij startte zijn wagen en ontstak de lampen. De man die tegen de heg aan het plassen was werd uitgelicht. Zijn broek was tot zijn enkels gezakt, zijn huid spierwit. Hij draaide zich om en staarde beteuterd in de koplampen.

Hugo grinnikte en keek daarna over zijn schouder. Vol gas reed hij vooruit terwijl hij naar achter keek. De auto stuiterde over het grind en ik schreeuwde: ‘Godverdomme, kijk uit!’

De plassende man viel en de wagen kwam tot stilstand op een meter bij hem vandaan. Hugo opende zijn portier en stapte uit.

De man krabbelde op en schreeuwde: *‘Du bist lebensmüde! Du alter Zigeuner!’*

Hugo reikte door het open portier naar het dashboard en zette zijn autoradio aan. Drukke zigeunermuziek galmde over het verlaten parkeerterrein. Als ik kronen in mijn mond had gehad waren ze er zeker uit getrild. Hugo begon naast de auto te dansen, knipte in zijn vingers en schudde met zijn schouders.

De mannen dropen af, Hugo ging weer achter het stuur zitten en hij reed zo hard weg dat het grind tegen de onderkant van de auto sloeg. In de achteruitkijkspiegel zag ik de rode neonverlichting van de Neue Liebe verdwijnen.

We staken de grens over en reden Nederland binnen. Aan het landschap was daar niks van te merken. De weilanden en industrieterreinen gingen naadloos in elkaar over.

Ik vertelde Hugo nogmaals waar in de stad ik woonde.

‘Is dat bij die Turk? Op die hoek met die gordijnenwinkel?’ vroeg hij en hij zette de muziek uit.

‘Precies, Atto’s Gordijnen.’

‘Is Atto je huisbaas?’

‘Nee, hoe ken je hem?’

Hij knikte maar gaf geen antwoord.

De straten waren zo goed als verlaten en alles wat nog leefde wilde zo snel mogelijk naar huis. We reden steeds verder weg van mijn buurt. Ik zei een paar keer dat hij beter af kon slaan, maar hij reageerde niet.

De auto stopte op een pleintje met een tiental garageboxen. Eromheen stonden huizen die allemaal hetzelfde waren. De mensen maakten het verschil, maar er was niemand te zien. We stapten uit. Ik zag dat Hugo moeite had om op zijn benen te blijven staan, maar ik was hem dankbaar dat we beiden heelhuids aan

waren gekomen. Ik zei: 'Dank je voor de lift,' en wilde hem een hand geven.

'Nee-hee, je bent er nu net, kom mee! Ik laat je mijn vrouw én mijn schuur zien.'

In een verwilderde achtertuin begon een hond met steeds meer overtuiging te blaffen. Hugo opende de schuur en het dier vloog naar buiten. In een taal die ik niet verstond zei Hugo lieve dingen tegen het beest. Hij knielde, het leek net bidden.

'Daar slaap ik,' zei hij wijzend naar het gammele, door klimop in beslag genomen schuurtje. 'Dat houdt het vrouwtje rustig.'

Hij greep de hond bij zijn halsband en leidde hem het huis in. In de keuken pakte Hugo een gebruikte lepel van het aanrecht. Hij opende de koelkast, greep een grote bak rundvleessalade en nam er een hap uit. Met volle mond vroeg hij of ik ook wilde. Ik bedankte. Hij slingerde een homp van de lepel op het zeil in de keuken. De hond at het kwispelend op. De lepel gooide Hugo in de wasbak. Zonder wat te vragen reikte hij me een blikje bier aan. Ik had geen zin meer om te drinken, toch dronk ik. Ik wilde naar huis, maar toch was ik daar.

Hugo opende een deur die naar de onverlichte gang leidde en zong tevreden. '*Lumea buna ma iubeste, Lumea buna ma iubeste.*' De hond schoot langs mijn benen en verdween in het duister. Ik volgde Hugo's stem die steeds iets zachter begon te zingen. Grinnikend zei hij: 'Stilletjes, Helga slaapt.'

Ergens in huis klonken doffe stemmen. Hij stopte met zingen, opende een deur en slingerde de lamp aan. Dit huis was net een wereldwinkel, alleen de wierooklucht ontbrak. Eikenhouten kastjes waren volgepakt met houtgesneden beeldjes en andere snuisterijen. In de hoek van de kamer stond een beslapen tweepersoonsbed. Hugo's gezicht vertrok. Hij sloeg in de

dekens en floot daarna een schel herkenningstuitje. Het bier kwam schuimend over de rand van zijn blikje kijken. Elders in huis blafte de hond. Hugo deed het licht uit en liep op het geluid af.

Daar waren de stemmen. Een journaal op televisie. Op de grond lag een vrouw, op haar zij, verscholen onder een tafelkleed alsof het haar deken was. Alles wat eerder waarschijnlijk op de tafel had gestaan lag om haar heen. Enveloppen, tientallen tandenstokers, een gebroken glas en het zand van een omgevallen bloempot.

Een mooie vrouw was de mooiste vrouw van de wereld niet. Ze was al oud en mollig, met zwartgeverfd haar. De hond drentelde driftig om haar heen.

‘Slaap je tegenwoordig hier, Helga? Je lijkt wel dakloos,’ riep Hugo lachend. ‘Wil je kleingeld?’

Helga keek angstig. Uit beleefdheid of van de zenuwen aaide ze de enthousiaste hond. Aan haar voeten lag een blikje tonijn in een plas van zijn eigen olie. Gulzig had het tapijt het vet opgezogen, rondom het blikje was de vloerbedekking donker gekleurd. Toen de hond de vis ontdekte begon hij eraan te likken.

Hugo hurkte, trok het tafelkleed weg en de vrouw kroop kreuwend ineen.

‘Wat ruik ik godverdomme?’ zei Hugo nijdig.

‘Ik had zin in tonijn,’ zei ze, ‘ik liep met dat blikje naar de tafel en het glibberde uit mijn handen, pats! Heb jij nooit honger?’

Hugo gromde.

‘Daarna wilde ik het blikje opruimen en ik viel. Het is echt niet goed met mijn prothese, dat voel ik.’

‘Ach mens, is dat ding nou alweer uit de kom? Laat zien,’ zei

Hugo en hij trok in één haal haar pyjamabroek naar beneden. Grote blanke billen kwamen tevoorschijn. Hij sloeg haar voor haar kont alsof hij een koe tot de orde riep. Ze begon te gillen en smeekte dat hij op moest houden.

‘Ze is mooi, hè, Johan? Doe maar, kruip er maar op.’

Ik wist niet of hij het tegen mij of tegen de hond had. De hond blafte kort. Ik zweeg.

‘Is daar iemand? Johan?’

‘Ja,’ zei ik zacht.

‘Kom, laat je kutje zien Helga, er is bezoek,’ en hij zong: *‘Je bent een zwijn zwijn zwijntje, je bent een vieze dikke os.’*

Hugo keek me stralend aan, stond op en zei: ‘Johan is mijn vriend, Helga is de mooiste vrouw van de wereld.’

Helga keek omhoog en haar verkrampte lichaam ontspande een beetje. Ze leek opgelucht dat er iemand anders bij was. Het licht van de televisie flikkerde op haar glimlachende maar betraande gezicht. Het weerbericht voorspelde goed weer de komende tijd: nazomer. Maar Helga’s knie stond naar binnen gedraaid. Haar heupprothese was ontwricht. Ze moest naar een dokter maar ik durfde niks te zeggen.

Een kwartier later lag ze nog steeds op de grond te kermen. Haar pyjama had ze niet opgetrokken. Toen de tonijn op was, rook de hond even geïnteresseerd tussen haar billen. Daarna ging hij bij haar liggen.

Ik zat naast Hugo op de bank. Stevig hield ik mijn biertje vast zonder ervan te drinken. Hugo zapte en stopte bij een commerciële zender. Halfnaakte meisjes spraken hijgend.

Hugo zette het geluid van de televisie uit en begon Helga toe te spreken. ‘Je bent een onhandig mens, een last, en dik bovendien.’

Ze huilde met weinig volume.

‘Kom! Het is mooi geweest Helga, sta maar eens op en ga naar bed, ouwe os.’

‘Dat gaat niet!’ zei ik.

Hugo keek me stomverbaasd aan en zei: ‘Hoe weet jij dat?’

‘Ze kan niet staan met een ontwrichte heup.’

‘Dat zullen we nog weleens zien, Johan.’ Hij kwam van de bank, pakte Helga vanachter bij de oksels en begon te sjorren. Toen ze eenmaal rechtop zat, krijste ze het uit. Ik kwam meteen van de bank en ging naast haar op de grond zitten.

Helga legde een trillende hand op mijn bovenbeen. De hand was verkleumd. Ik zette mijn biertje op de grond en wreef over haar brede rug. Het was een reflex. Hugo keek me woest aan. Ik stopte met wrijven.

Beiden namen we een oksel. ‘Je kunt echt beter een huisarts bellen,’ opperde ik. We lieten haar op de bank zakken. Hugo zei dat het laat was en vroeg zuchtend of ze echt naar het ziekenhuis moest.

Ik knikte, Helga knikte. Samen met de hond verdween hij de kamer uit om de wagen te halen.

Wat moest ik tegen Helga zeggen? Ze ademde zwaar en streek gespannen haar zwarte pony over haar voorhoofd. Boven de pony zat het begin van een kale plek. Eigenlijk zou ze haar haren beter naar achteren kunnen strijken.

‘Jij bent een jongen, dat hoor ik zo,’ zei Helga.

‘Ja, ik ben Jonah,’ zei ik. Een antwoord dat alles zou kunnen verklaren maar het niet deed.

Ze keek in mijn richting. ‘Ik hoor dat je een jongen bent, maar je lijkt op een meisje met dat lange haar. Zie ik dat goed?’

‘Ja.’

‘Het zijn mijn ogen, een ziekte, ik word heel langzaam blind.’

‘Is het glaucoom misschien?’

‘Ja, glaucoom, precies, hoe weet jij dat nou?’

Ik haalde mijn schouders op en om haar gerust te stellen zei ik: ‘Wees niet bang, zoveel valt er niet te zien hier.’

Ik keek naar het blikje tonijn en vervolgens naar de televisie. De halfnaakte meisjes bevoelden zichzelf gehaast en keken met open monden de woonkamer in. We zwegen voor een minuut of wat en daarna zei Helga: ‘Was het wel lekker vanavond?’

Ik werd rood en stamelde: ‘Wat bedoelt u?’

‘Hou op jongen, ik zie dan weinig maar ik ben niet gek.’

Ze frummelde aan haar pyjamabroek en zei: ‘Vroeger was ik ook mooi, wil je dat geloven?’

Ik gaf geen antwoord. We zwegen weer. Ik keek naar haar witte benen en weer naar de televisie. Een meisje kronkelde op een bed met babyroze dekens alsof haar leven ervan afhing.

Hard en met weinig controle reed Hugo naar het ziekenhuis. Helga's gejammer op de achterbank kwam tot een hoogtepunt toen we over een drempel reden. Ze zei dat het voelde alsof haar been te kort was.

Hoe dichterbij het ziekenhuis kwamen, hoe nerveuzer ik werd. Toen de parkeerplaats in zicht kwam, zei ik tegen Hugo: ‘Je moet naar de huisartsenpost. Leg uit dat ze gevallen is en vraag meteen om pijnstillers.’

Hugo zei: ‘Waarom weet jij dingen?’

‘Omdat ik hier werkte.’

Hoofdschuddend keek hij me aan en toen stopte hij voor de slagboom van de parkeerplaats. Ik maakte mijn gordel los en zei: ‘Ik ga, Hugo.’

Helga smeekte iets onverstaanbaars op de achterbank. Hugo leek me niet te willen horen. Ik opende mijn deur, stapte uit,

gooide het portier dicht en liep weg. Nog lang hoorde ik Hugo's
gevloek galmen.

'Kankerjong! Hoerenzoon!'